Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

ANUL 61
Seria II-a
Nr. 560
Miercuri
17 septembrie 1958
8 pagini — 15 bani

ALBINA

REVISTA SAPTAMINALA A ASEZAMINTELOR CULTURALE

Culesul merelor la g.a.c. „11 Iunie", comuna Păşeşti-Măglaş, raionul Rîmnicu-Vîlcea.

(Foto: M. IVANCIU)

Festivalul bienal de teatru „I. L. Caragiale"

VĂ URĂM SUCCES!

La 15 septembrie a început faza regională a Festivalului bienal „I. L. Caragiale" care se va încheia la 15 octombrie. Reprezentanţi de frunte ai artei scenice urează cu acest prilej artiştilor din echipele de teatru de amatori, clasificate la faza regională, noi şi depline succese.

Urez echipelor artistice ca pe toată perioada concursului să nu uite că talentul este prinosul unei munci de zi cu zi a căror roade se culeg în fiecare spectacol nou ce-l dăruim publicului.

Aura Buzescu

Artistă a Poporului, Laureată a Premiului de Stat

★

Cu prilejul desfăşurării iniţialului Festival al echipelor artistice de amatori ţinut în cadrul bienalei „I. L. Caragiale", urez tuturor participanţilor succes deplin.

George Vraca

Artist al Poporului, Laureat al Premiului de Stat

★

Urez din toată inima succes echipelor de teatru de la sate şi caselor raionale de cultură care participă la faza regională a Festivalului bienal „I. L. Caragiale".

Radu Beligan

Artist Emerit, Laureat al Premiului de Stat

★

Salut frăţesc echipelor artistice de amatori participante la Festivalul bienal „Ion Luca Caragiale" urîndu-le şi pe mai departe succes în munca lor de răspîndire a cuvîntului rostit de pe scenă, precum şi în promovarea de noi talente!

D. Popescu

Artist Emerit, Laureat al Premiului de Stat

In acest număr:

- **Concursul şi festivalul internaţional „George Enescu"** *(pag. 2)*
- Ce rase de animale să creştem *(pag. 3)*
- Caişii — **povestire** *(pag. 4-5)*
- **De toate pentru toţi** *(pag. 6)*
- ***Să înceteze provocările S.U.A. împotriva R. P. Chineze!*** *(pag. 7)*

În prag de toamnă PE OGOARE

Ţi s-a întîmplat desigur, cititorule, ca întors de la munca cîmpului, ori ducîndu-te cu treburi în alt sat, să te opreşti, fără să vrei anume, la capătul unei semănături şi să o priveşti cu multă plăcere. Orice om căruia îi place îndeletnicirea lui, ia aminte, cu ochiul unui bun cunoscător, la o treabă bine făcută.

Privind rîndurile drepte, plantele viguroase, îţi scapă de pe buze, fără să vrei, cuvintele:

— Frumoasă semănătură.

Şi gîndul îţi zboară imediat la harnicii colectivişti sau întovărăşiţi care de regulă au asemenea ogoare. Iată, zilele trecute am primit o veste tocmai de pe meleagurile Bacăului, în care se spune că un mare număr de ţărani individuali s-au înscris în gospodării colective. Ei au depus cereri pentru că au văzut recoltele mari dobîndite de colectivişti. Se arată, bunăoară, că în satul Preuteşti recolta de grîu a colectivei a fost încă o dată mai mare faţă de aceea obţinută de ţăranii muncitori cu gospodării individuale.

Colectiviştii din Ruginesti anunţă şi ei că au strîns cu aproape 700 kg. mai mult decît individualii. Poţi sta de-o parte şi să te faci că nu vezi cum se schimbă omul şi viaţa lui? Fireşte că nu!

Să pornim deci de la aceste fapte şi să vedem ce avem de făcut, acum în prag de toamnă, cînd se aşează temelia rodului din anul care vine. În primul rînd trebuie ştiut că recoltele mari nu vin aşa de-a gata. Ele sînt întotdeauna rezultatul chibzuinţei, hărniciei şi aplicării învăţămintelor, a ştiinţei în practica agricolă. Or, ştiinţa ne arată şi practica fruntaşilor satelor a dovedit că pentru a dobîndi recolte mari de grîu este necesar ca ştiinţa să fie pusă înaintea plugului. Nu trebuie uitat proverbul ştiut de toată lumea: „Ce sameni aia culegi". Sameni la timp, pui sămînţă bună, aleasă, condiţionată şi tratată, cîştigi recoltă bună şi de soi. Dacă arunci pe ogor boabe luate la nimereală, neţinînd seama de învăţătură, zadarnică îţi va fi toată hărnicia.

În aceste zile muncitorii ogoarelor vestesc din toate colţurile ţării că dau zor cu arăturile şi cu semănatul. Şi tot gospodăriile de stat sînt fruntea. Pînă acum la gospodăria agricolă de stat „Berea Barbu" din raionul Filimon Sîrbu s-au şi semănat peste 500 de hectare cu rapiţă, orz de toamnă, secară, masă verde şi grîu. Colectiviştii din Iveşti, raionul Bîrlad, au început şi ei însămînţatul. În regiunea Timişoara o dată cu arăturile de toamnă se dă zor şi la culesul porumbului ca să se elibereze locul pentru semănat.

De neprețuit sînt acum îndrumările date prin conferinţe la căminul cultural. Trebuie ţinut seama, bunăoară, de faptul că în vara aceasta au căzut puţine ploi mai cu seamă în regiunile din sudul ţării. Acolo unde nu s-au făcut arături de vară conferenţiarii trebuie să recomande să se grăbească arăturile pentru semănat, să se grăpeze bine terenul, apoi să se tăvălugească, iar după semănat să se mai dea din nou o tăvălugire şi o grapă de mărăcini.

Experienţa anilor trecuţi ne-a arătat că recolte mari se dobîndesc atunci cînd regulile agrotehnice sînt aplicate în mod diferenţiat, adică potrivit aşezării locului, climei şi solului. Faptele au dovedit că numai prin munca în comun pe suprafeţe mari de teren şi cu mijloace mecanizate, adică în gospodăriile colective şi întovărăşiri se pot aplica cu succes o serie de măsuri şi metode ştiinţifice care să ducă la cîştiguri mari de recoltă.

Folosirea celor mai vii exemple din munca gospodăriilor de stat şi colective, popularizarea fruntaşilor la panoul de onoare, îndemnarea celor rămaşi în urmă să urmeze cu încredere pe cei harnici, este acum o datorie de cinste a fiecărui colectiv de conducere al căminelor culturale.

Festivalul bienal de teatru „I. L. Caragiale"

Duminică, la Adjud, s-a desfășurat faza regională a Festivalului bienal de teatru „I. L. Caragiale".

Bucuria artiștilor amatori se împletește cu emoțiile premergătoare intrării în scenă. De aceea, sprijinul actorilor profesioniști, al metodiștilor este binevenit și în aceste clipe dinaintea spectacolului. Iată-l pe I. Ghelu, metodist al casei regionale de creație, ajutînd la machierea lui Gheorghe Mardare din comuna Berești, unul dintre interpreții piesei „Bărbatul fără opinci" (fotografia nr. 1.).

Pe scenă, în bătaia reflectoarelor, oamenii își interpretează rolurile cu sensibilitate artistică, iar unii dintre ei dovedesc un real talent. Învățătoarea Doina Dimofte în rolul Tincuței și Gh. Aștefănoaiei în rolul lui Gheorghe din piesa „Tîrgul inimilor", s-au dovedit a fi doi actori de frunte ai căminului cultural din comuna Găiceanu (fotografia nr. 2.).

Fotoreportaj de **M. Ivanciu**

Soare drag să nu mă spui...

Lucră-n oraș la uzină —
Și-i fac cămașă cu flori
Nevăzută de surori,
Nici de mumă, nici de tată,
Doar de soare ziua toată...
Soare drag, să nu mă spui
Cît îi lumea nimănui;
Că pun florile-n grădină
Pentru el cînd o să vină
Și cu lacrimi le stropesc
Și cu rîsul le-nfloresc,
Soare drag, să nu mă spui
Cît îi lumea nimănui;
Că mă uit mereu pe cale
Să găsesc urmele sale,
Frunza-n care mi-a deinit
Cînd a fost la despărțit,
Soare drag, să nu mă spui
Cît îi lumea nimănui;
Că-n brevadă prima sînt
Că-i știu chipul pe pămînt
Cu ochi mari și cărbunați,
De dragoste luminați.

Cules din com. Arieșeni, raionul Cîmpeni, regiunea Cluj

de Ion Socol

CONCURSUL ȘI FESTIVALUL INTERNAȚIONAL *George Enescu*

„Omul este mai puternic decît destinul!"

Printre creațiile muzicale ale lui George Enescu, un loc de frunte îl ocupă tragedia „Oedip", cu care Enescu se înscrie printre marii compozitori dramatici ai lumii. La această operă grandioasă, compozitorul a lucrat 30 de ani.

Cu ocazia celui dintîi „Festival Internațional George Enescu", are loc pentru prima oară în țara noastră și punerea în scenă a acestei opere.

Opera „Oedip" este compusă pe un libret al scriitorului francez Edmond Fleg. Acesta, folosind vechea legendă greacă referitoare la Oedip, regele Tebei, și călăuzindu-se după cele două tragedii ale scriitorului grec Sofocle — „Oedip rege" și „Oedip la Colona" — alcătuiește o tragedie compusă dintr-un prolog, două acte și un epilog, corespunzînd: nașterii, tinereții, maturității și morții eroului.

Oedip este fiul regelui Laios și al reginei Iocasta, care domneau în cetatea grecească Teba. La nașterea lui Oedip, un prooroc prezise că acest copil își va omorî tatăl și se va căsători cu mama sa. Ca să nu se împlinească aceste grozave proorociri, regele Laios ordonă unui păstor să omoare copilul. Dar păstorului i se face milă de copil și-l încredințează altui păstor, care păzea turmele lui Polib, regele Corintului. Păstorul dă copilul regelui Polib, care îl adoptă și-l crește ca pe propriul său fiu.

Oedip crește voinic și înțelept. Ajungînd la vîrsta tinereții consultă și el Oracolul și astfel află că este ursit să-și ucidă tatăl și să se căsătorească cu propria lui mamă. Îngrozit, Oedip fuge din Corint, ca să nu se împlinească proorocirile Oracolului, socotind pe Polib și pe soția acestuia, Meropa, drept părinții săi. La o încrucișare de drumuri se întîlnește cu trei călători necunoscuți, care caută ceartă și-l iau la bătaie cu biciul. Oedip se apără și-i omoară. Unul din acești trei călători era chiar Laios, tatăl său, pe care Oedip nu-l cunoștea.

În acest timp, asupra Tebei se abătuse o mare nenorocire: un Sfinx, fiară uriașă cu chip omenesc, sfîșie pe toți cei care nu-i pot dezlega ghicitorile. Oedip dezleagă întrebările Sfinxului, care, învins, se prăbușește și moare. Teba este salvată. Oedip pășește în cetate ca triumfător și salvator. Drept mulțumire, tebanii îl aclamă, îl încoronează rege și-i oferă mîna reginei văduve Iocasta. Oedip se căsătorește cu văduva decedatului rege Laios, fără să știe că aceasta era mama sa.

După 20 de ani de domnie fericită, un șir întreg de nenorociri se abat asupra regelui Oedip și asupra Tebei. Cetatea este bîntuită de ciumă. Fiind întrebat, Oracolul arată că molima cumplită se datorește faptului că moartea lui Laios n-a fost răzbunată și că faptașul se află în cetate. Lumea este revoltată; însuși regele Oedip dă porunci aspre pentru descoperirea ucigașului. În cele din urmă, din mărturisirile păstorului și ale Iocastei iese la iveală înfiorătorul adevăr. Îngrozită, Iocasta se spînzură, iar Oedip își scoate ochii.

Enescu și-a construit muzica operei „Oedip" pe acest libret. Pentru a reda cît mai pătrunzător ideile, situațiile, atitudinile din operă, compozitorul a găsit cele mai expresive mijloace muzicale: motive, melodii, nuanțe, procedee noi, mijloace îndrăznețe. Muzica reușește să creeze atmosfera greoaie, apăsătoare a dramei.

Pe lîngă marea ei valoare artistică, muzicală, „Oedip" are și o deosebită valoare morală, căci în ea ne este prezentată figura eroului, victimă a destinului, dar pînă la urmă învingător al acestui destin. Cînd Sfinxul i se adresează lui Oedip și-i cere să-i spună dacă în imensul univers există cineva sau ceva care să fie mai tare decît forța neînfrîntă a destinului, Oedip îi răspunde: „Omul! Omul este mai puternic decît destinul!".

Prof. V. Iurceanu
compozitor

◇◇◇

Rezultatele concursului

Juriile Concursului Internațional „George Enescu" au hotărît decernarea premiilor următorilor concurenți:

La vioară:

Premiul I: *Ștefan Ruha (R.P. Română) și Solomon Snitkovski (U.R.S.S.)*; Premiul II: *Varujan Cozighian (R.P. Română)*; Premiul III: *Evgheni Smirnov (U.R.S.S.)*; *Danii Pe[illegible] (R.P. Română) și Ralph H[illegible]mes (Anglia)*.

La pian:

Premiul I: *Li Min-cean (R.P. Chineză)*; Premiul II: *Mihail Voskresenski (U.R.S.S.)*; *Michèle Boegner (Franța)*; *Premiul III: Dimitri Paperno (U.R.S.S.)*

Sonata a III-a de G. Enescu:

Premiul I *Cuplului Valentin și Ștefan Gheorghiu (R.P. Română)*; Premiul II: *Cuplurilor Solomon Snitkovski-Olga Stupakova (U.R.S.S.) și Serge Blanc-Pierre Vozlinsky (Franța)*; Premiul III: *Cuplurilor Varujan Cozighian-Nicolae Brînduș (R.P. Română) și Iosef Sepsei-Edith Hambalko (R.P. Ungară)*.

CONFERINȚE UTILE ȘI ATRACTIVE

Un loc important în munca de răspîndire a cunoștințelor politice, culturale și științifice în rîndul oamenilor muncii de la sate, îl ocupă propaganda prin conferințe. Intelectuali de frunte, profesori și învățători, medici, ingineri agronomi și zootehnicieni, mecanizatori, activiști de partid, de stat și obștești, uniți în colective sătești sau raionale de conferențiari, duc o muncă însuflețită și rodnică pentru a ajuta țărănimea muncitoare să-și însușească cunoștințe politice, profesionale, tehnice și de cultură generală, cunoștințe care să o lumineze și să-i arate superioritatea agriculturii socialiste.

Au devenit cunoscute de acum colective sătești de conferențiari ca cele din: Răcăciuni, Luizi-Călugăra, regiunea Bacău; Pucheni-Moșneni, Comarnic, Lipănești, regiunea Ploești; Cioara-Doicești, regiunea Galați; Teremia Mare, regiunea Timișoara; sau nume ca Ion Moț din Buteni, Vasile Nadane din Tîrzii, Anica Văleanu din Șoldanu, Iliuță Popescu din Cătina, care desfășoară o activitate de conferențiari merituoasă și plină de roade.

La Buteni și Chisindia, regiunea Oradea, au fost prezentate cicluri de conferințe pe teme de știință popularizată, însoțite de un bogat material intuitiv (planșe, schițe, diafilme) și de demonstrații experimentale. Informarea politică la căminele culturale din Comarnic și Prăjani, regiunea Ploești, Chirnogi și Chiselet, regiunea București, este o acțiune continuă de zi cu zi, și ea se desfășoară cu mai multe mijloace. Sînt folosite aici, pe lîngă obișnuita cronică a evenimentelor interne și internaționale, serile de întrebări și răspunsuri, jurnalul vorbit, conferințe special dedicate unor evenimente de importanță deosebită, sau simpozioane. La Lipănești, sub forma unor atrăgătoare „călătorii pe hartă" sînt înfățișate frumusețile și bogățiile patriei, istoria oamenilor și locurile de pe itinerariile respective. „Ora femeii", bogată în elemente educative și instructive, a devenit la Poiana-Cîmpina o tradiție utilă și apreciată prin strădania neobosită a Radei Mizof, directoarea căminului cultural. În Puchenii-Moșneni, regiunea Ploești, însoțirea conferințelor pe teme agrozootehnice cu jurnale agricole și diafilme, face ca acestea să fie mult mai documentate și atractive. Și acestea sînt doar cîteva exemple.

Apropierea de viața satului, de problemele de viață și de muncă ale țăranilor muncitori — în aceasta constă cheia succesului conferințelor. Temele înscrise în planul lunar de conferințe trebuie să militeze pentru ridicarea nivelului politic și cultural al sătenilor, pentru sprijinirea acestora de a obține recolte tot mai bogate. Ele trebuie să înlesnească la țăranii muncitori, înțelegerea superorității agriculturii socialiste. Propaganda prin conferințe trebuie să vină cu hotărîre în sprijinul acțiunilor sfaturilor populare, în interesul ridicării satului.

Prin activitatea lor, conferențiarii obștești trebuie să devină buni sfătuitori ai țăranilor muncitori, în toate problemele de viață și de muncă ale acestora.

Colectivele de conferențiari au datoria să vegheze la asigurarea unui bogat conținut de idei al conferințelor, să militeze pentru puritatea ideologică științifică a acestora și să le asigure un caracter concret, izvorît din problemele specifice ale comunei sau satului respectiv. La înfăptuirea acestui lucru contribuie în mod hotărîtor munca colectivă a conferențiarilor. Fiecare conferință trebuie să fie rodul strădaniei întregului colectiv, sau cel puțin a grupei de specialitate.

Oricît de importantă ar fi însă tema conferinței, dacă ea este prezentată în mod neatractiv pierde din valoarea educativă. Pentru a înlătura acest neajuns colectivul de conferențiari poate folosi o sumedenie de mijloace și forme cît mai variate în organizarea conferințelor: este bine ca expunerile să fie însoțite de material intuitiv (planșe, grafice, diagrame, tabele comparative, hărți, produse agricole), de experiențe demonstrative, diafilme și, unde există posibilitatea, chiar de filme documentare.

Eficace și rodnice s-au dovedit a fi convorbirile, jurnalul vorbit, seriile de întrebări și răspunsuri, ciclurile de conferințe.

O conferință pe o temă interesantă, bine pregătită și expusă atrage ascultătorii. Dar pentru aceasta este necesar ca ea să fie popularizată prin afișe, prin activiștii voluntari ai căminului cultural și prin orice alte mijloace. Este bine să se încetățenească metoda de a se afișa din timp, la căminul cultural, programul lunar al conferințelor, în care să fie anunțate temele ce urmează să fie tratate, numele conferențiarilor și orice alte elemente care pot spori interesul sătenilor.

Pentru ca activitatea colectivelor de conferențiari să fie just orientată și să aibă rezultatele dorite, ea trebuie îndrumată cu atenție. Unele secții de învățămînt și cultură ale sfaturilor populare din regiunile Ploești, Bacău, Suceava, Constanța și altele, au înțeles această necesitate și au organizat cursuri și seminarii, consfătuiri, acțiuni de instruire metodică și politico-ideologică cu responsabilii și membrii colectivelor sătești de conferențiari. Fără astfel de acțiuni de pregătire, care trebuie să devină periodice, nu se poate asigura o bună orientare și un just conținut al conferințelor.

Luptînd cu perseverență pentru o propagandă legată de problemele noi ale satului, care să vină neprecupețit în sprijinul transformării socialiste a agriculturii, membrii colectivelor de conferențiari pot și trebuie să ridice pretutindeni această muncă la nivelul cerințelor actuale.

Ovidiu Trăznea

Bătălia recoltei viitoare a început și la gospodăria agricolă de stat din Aradul Nou. Printre fruntași se numără și mecanizatorii Ion Gergely și Iosif Hess, care după ce au împrăștiat îngrășăminte naturale, au efectuat arături de bună calitate pe terenurile destinate însămînțărilor de toamnă.

Ceata lui BUDAC

Comuna Streza Cîrțișoara e așezată la poalele munților Făgăraș, de unde, cînd e senin, se vede vîrful mereu înălbit al Negoiului. Drumul de fier trece în vale la opt kilometri, iar pe drumul de țară trec drumeții munților și alpiniștii care se duc spre Bîlea. Uneori, căruțele și mașinile ce transportă lemn din munte. In după-amiaza în care am sosit în comună, la cămin nu era nici o activitate. Și în așteptarea directorului am stat cu un bătrîn de vorbă despre sat, despre roade și despre cîntece. Povestea minunat de frumos moș Grovu, căci își iubea satul și cunoștea legendele. Alături de noi era un pom și acolo mi-a arătat bătrînul cum a murit, răpus de poteră, haiducul Budac

— Era om vajnic. Am apucat și eu în copilărie să-l văd o dată, în goana roibului stelat în frunte, slobozind focuri din pușcă și îngrozind pe vătafii grofului din sat.

Povestea asta adeseori o spun nepoților, iar ei prin vorbă și prin fluier o duc mai departe.

— Prin fluier, cum asta?

— Foarte bine. S-au întovărășit 16 țărani și și-au ales căpetenie de fluierași pe Gheorghe Budac, cel ce știe să doinească ca nimeni altul în sat la noi.

Intîi fluierașii din Cîrța i-au ascultat pe cei din Jina la radio. Apoi, au început să cînte în luncă la „Cîntare" vreo trei-patru: Miron, Folea, Solomon și Păduran. Dar treaba nu mergea, căci fluierele nu se potriveau la sunet. Într-o duminică, au vorbit cu directorul căminului, cu Nicolae Budac. Acestuia i-a plăcut ideia și l-a atras și pe învățătorul Nicolae Stoica, om priceput într-ale muzicii. Prima acțiune a fost aceea de procurare a fluierelor. Timp de o lună, după aceea, seară de seară, au învățat fluierașii din Streza Cîrțișoara cîntecele bătrînești ale satului

Truda le-a fost răsplătită pentru că la serbările pe care le dau la căminul cultural vin țărani din șapte sate împrejur să-i asculte. Fecioreasca, Invîrtita, Hațegana și Jieneasca sînt cîntate parcă dintr-o singură suflare de cei 17 fluierași. Apoi Budac, căpetenia cetei, începe să scornească din bucățica lui de soc o învîrtită cum o juca el în tinerețe în grădina Imbrei, sau o răstită pe sub mînă, sau dorește glasul oilor coborînd la vale. Veste despre cîntecele lor s-a dus pînă hăt, departe. Și într-o zi, în primăvară, au cîntat la regiune. Îmbrăcați în portul romînesc cu cioareci albi, cămașă încrețită la spate și cusută cu pui negri, cu șerpar gros în talie și cu cojocul ciobănesc de oaie întoarsă, pe umeri, fluierașii păreau cu adevărat urmașii haiducului Budac.

Apoi seară de seară au început să cînte cîntece noi și totuși vechi. Sînt cîntecele lui Budac, legate cu firul roșu al amintirilor, al legendelor din sat. L-am ascultat și eu în seara aceea. Și nu știai dacă Solomon Gheorghe, în părul căruia se cernuse neaua anilor, ori brunetul Andrei, sau bălaiul Cîndulet cînta mai bine. Căci de aplecai urechea la doinitul lui Grovu, a lui Munteanu, sau a lui Păduran ți se părea că alții nu știu cînta ca ei.

Pentru concursurile la care vor mai participa, fluierașii din Streza pregătesc balada haiducului Budac sub îngrijirea muzicală a învățătorului Stoica Nicolae, și o culegere din folclorul comunei, pe care vor s-o lege de viața nouă ce se înfiripă în fiecare zi în satul lor. Cîntecul bătrînesc cu cîntecul tinereții, iată tema cu care fluierașii din Streza Cîrțișoara au pornit pe drumul celui de-al V-lea Concurs artistic al căminelor culturale de la sate.

Liliana Șapian

Două sate — o singură întovărășire

S-a împlinit săptămîna de cînd la noi în sat a fost inaugurată întovărășirea agricolă căreia oamenii i-au dat numele „Cibeana". A fost o adevărată zi de sărbătoare. Bucuria oamenilor nu era fără temei: întovărășirea intra în viață mai puternică. Asta pentru că, oameni cu judecată, gospodarii din satul nostru Cib-Chei și cei din satul vecin Cib-Sat, ce și-au zis: „decît două întovărășiri mici și fără putere, mai bine una singură și puternică". Zis și făcut.

In satul Cib-Chei cereau să intre în întovărășire 62 de familii, asta însemna 94 la sută din totalul locuitorilor, iar în Cib-Sat se adunase 103 cereri, adică 62 la sută din cîte case avea satul cu totul. Laolaltă, însemna că întovărășirea să cuprindă 165 de familii cu peste 950 hectare teren înscris, și 647 oi din care 190 să fie trecute la fondul de bază al întovărășirii. Și iată așa s-a pus temelia întovărășirii.

In comitetul de conducere al întovărășirii au fost aleși țărani muncitori din amîndouă satele. Printre ei se numără și directorul căminului cultural din Cib-Chei, tovarășul Cristea Romulus. Alegerea sa în această funcție nu-i fără rost. Căminele culturale din cele două sate au dat un sprijin concret muncii pe care comuniștii au dus-o pentru înființarea întovărășirii. Vreme de luni de zile, la cele două cămine culturale s-au ținut conferințe despre cum muncesc țăranii în întovărășire și cu cît sînt ei mai cîștigați, față de individuali

Acum, cînd scriu aceste rînduri, în întovărășire se fac toate pregătirile pentru a începe însămînțările de toamnă.

V. P. Olea
învățător, satul Cib-Chei comuna Almașu Mare, raionul Alba, regiunea Hunedoara

CE RASE DE ANIMALE SĂ CRESCEM

Dezvoltarea creșterii animalelor are o mare însemnătate în lupta pentru satisfacerea cerințelor mereu crescînde privind alimentația populației muncitoare de la orașe și sate și pentru aprovizionarea cu materie primă a unor ramuri ale industriei noastre ușoare.

Este știut că pe măsură ce țara noastră înaintează pe făgașul construirii socialismului, sporește considerabil, cererea pentru carne, lapte și alte produse de origină animală și pe măsura mecanizării agriculturii, se reduce treptat nevoia de creștere a animalelor de lucru, care sînt costisitoare și puțin productive. Pe de altă parte, dat fiind că uleiul vegetal comestibil, mai ieftin și mai sănătos, ia tot mai mult locul grăsimii animale, firește că în aceeași măsură scade și necesarul grăsimii de porc. Aceasta înseamnă că trebuie să creștem în special animale din rasele cele mai bune producătoare de carne, lapte, lînă fină etc. și mai puțin și numai în măsura strictă a necesităților animale de muncă și de grăsime

Alegerea celor mai rentabile rase de animale în funcție de specificul diferitelor regiuni ale țării și de nevoile de consum fiind o problemă deosebit de importantă, Ministerul Agriculturii și Silviculturii, în colaborare cu Academia R.P.R., au întocmit un plan de raionare și dezvoltare a diferitelor rase stabilindu-se, pe baza studiilor făcute, care este cea mai potrivită rasă pentru fiecare regiune.

Se știe că în timpul regimului burghezo-moșieresc, aproximativ jumătate din efectivul bovin îl alcătuia rasa sură de stepă, bună de muncă, dar primitivă și slabă în ce privește producția de lapte și de carne. Această rasă, prin producțiile ei foarte mici, nu poate satisface cerințele mereu sporite de lapte și carne. De aci nevoia ameliorării și transformării ei, prin încrucișarea cu rasele perfecționate: brună, roșie, Simmental. Pentru aceasta s-au ... și se folosesc în zona de creștere a rasei sură de stepă tauri din rasele arătate mai sus. Astfel, în Oltenia și în toată partea vestică a Munteniei, pînă dincolo de București, rasa sură de stepă se ameliorează prin încrucișare cu tauri din rasa brună. La fel, se întrebuințează tauri bruni în toată partea vestică a Moldovei, din zona muntoasă și pînă la Siret

In Dobrogea, regiunea Galați și partea răsăriteană a regiunii București ameliorarea vitelor locale e bine să se facă prin tauri din rasa roșie de lapte, iar în raioanele Dorohoi și Botoșani să se folosească tauri Simmental.

Produșii obținuți din aceste încrucișări au o capacitate productivă mult mai mare decît rasa sură de stepă. Insă, pentru a putea folosi această capacitate și deci pentru a putea da producții mari, ei au nevoie de hrană și îngrijire îmbunătățită. Fără acestea, nu pot depăși și chiar se întîmplă că rămîn cu producția în urma vacilor sure.

Experiența Institutului de Cercetări Zootehnice a arătat că dacă asigurăm grajd, umbră și hrană bună, putem folosi în gospodăriile din Bărăgan pentru producția de lapte, chiar și vaci mai pretențioase, cum sînt cele din rasa Simmental. Mai bune decît acestea, pentru fermele de lapte din Bărăgan, se pare însă că sînt corciturile reușite dintre Simmental și roșie, sau dintre roșie cu brună, ori brună cu Simmental

In Transilvania urmează să se crească și să se perfecționeze rasele bălțată transilvăneană, brună și Pinzgau și anume: rasa brună în regiunea Baia Mare, vitele Pinzgau în partea muntoasă din vestul Bucovinei (Vatra Dornei, Cîmpulung Gura Humorului), în munții Apuseni, în sudul regiunii Hunedoara și în raionul Sibiu.

La porcine, rasele pentru carne au prolificitatea mai mare, cresc mai repede și dau o carne mai căutată și mai bine plătită. Porcul de carne se crește pe cea mai întinsă zonă și anume: regiunile Suceava, Iași, Bacău, Ploești, vestul regiunii Galați, raioanele răsăritene ale regiunii Pitești, partea nordică a regiunii București și partea centrală a regiunii Craiova. In Banat zona cea mai potrivită pentru porcul de carne o constituie raioanele vestice ale regiunii Timișoara, iar în Transilvania — raionul Codlea, din regiunea Stalin și raioanele estice ale Regiunii Autonome Maghiare. Din aceste zone, treptat, porcul de carne se poate extinde și în zonele vecine. Totodată însă trebuie să se țină seama că porcul de carne este mai pretențios la hrană și mai sensibil față de porcul local și Mangalița, atît la frig cît și la căldurile excesive. Astfel, în Bărăgan, porcul alb de carne suferă mult din cauza soarelui prea puternic. Ca atare acestora trebuie să le asigurăm grajd mai bun, umbră în timpul verii și hrană mai bună și mai variată

Foarte bun și foarte căutat este și porcul de Bazna. Aceasta se întreține ușor și dă producție mixtă (carne și grăsime). Creșterea acestei rase este prevăzută în regiunea Stalin, ca și în partea de nord-vest a regiunii Hunedoara (raioanele Ilia, Baia, Alba, Sebeș și Orăștie), partea vestică a Regiunii Autonome Maghiare (raioanele Reghin, Tg. Mureș, Sîngeorgiu de pădure, Odorhei, Toplița) și în raionul Cluj

Dat fiind că chiar în cadrul aceluiași raion pot fi deosebiri de condiții naturale, interesul gospodăriilor este ca pentru stabilirea rasei să se adreseze organelor zootehnice raionale, care pe baza cunoașterii situației și posibilităților locale și ținînd seama de planul de raionare le vor îndruma și ajuta pentru procurarea celor mai indicate rase.

Dr. Ion Fișteag
Director adjunct științific
Institutul de Cercetări Zootehnice

LUMINA NOUĂ

...Aduse seara la pîrleazuri
Aroma ierbii din izlazuri.

Și îndelung în sat răsună
Un cîntec nou de voie bună.

Iar de pe coastă drum văpaie
Lumina crește, drum își taie

Și scapără în joc de salbe
Pe prispe și-n cerdacuri albe.

O barză în cuibar pe casă
S-alintă lung ca o mireasă

In voal de raze-n prag de nuntă...
Iar mama, dreaptă și căruntă

Aprinde lampa-n curtea veche.
O lampă fără de pereche.

I. Safir

Inginerul Niculae Stoica a plecat de cu seară cu convoiul de căruțe ca să înșele timpul și să i se pară așteptarea mai scurtă. Același drum, pînă la oraș, putea să-l facă dimineața în numai trei ceasuri cu autobuzul. Dar pas de stai liniștit în așternut cînd știi că mîine-ți vine nevasta...

— Om ajunge la timp? — întrebă îngrijorat, ținîndu-se de mîna căruții și sprijinindu-se în umărul tovarășului de drum ca să nu alunece de pe capră la c te un hop mai mare.

— Dimineața, la cinci, sîntem acolo — îl asigură liniștit Tudor Pintilie, strunind hățurile ca să țină caii la pas. — E aici o bucată de drum mai prost. Pe urmă dăm în asfalt...

Răsărită încă de cu seară, luna priveghea să nu se-aștearnă întunericul pe obrazul bătrîn și încrețit al stepei. La lumina ei alb-argintie se vedea totul ca în palmă. Departe, după crestele colinelor, poala cerului ardea încet în văpăi statornice ce îmbiau gîndul spre legendele comorilor străvechi îngropate în aceste pămînturi. Numărîndu-le aflai cîte sate au fost electrificate. Inginerul întoarse capul: deasupra satului „său" nu se zărea decît sclipirea rece a stelelor. „Dar cur nd, peste o lună, două, o să se resfire lumina și la noi, pe zare, ca o coadă de păun — gîndi el cu mulțumire tihnită și calmă, de gospodar. Mai avem de plantat stîlpi pe vreo trei kilometri, pe urmă întindem sîrma și facem conectarea la rețea..."

Apoi privirea lui coborî la convoiul care-i urma pe șosea cu tropot înfundat de copite și scîrț it de osii.

— Cîte căruțe sînt nea Tudore?

— Cincisprezece. Toată brigada mea.

— Și o să puteți aduce toate materialele?

— Eu cred că da. Șapte sau opt o să încarce cheresteaua, vreo patru o să ia cimentul, iar restul, țigla. Poate să mai rămîie ceva țiglă, dar nu-i nici o grabă. Pîn-o fi gata zidăria, avem tot timpul să aducem și restul. Da' nu crez să rămîie. O să-ncărcăm și noi mai mult. Uite c-am ajuns la asfalt. Diee...

Caii o luară la trap sforăind și ridic'nd capetele cu urechile ciulite, ori de cîte ori, în bătaia lunii, le trecea pe dinainte umbra vreunei păsări de noapte.

— Neee, prostule! — bombănea căruțașul strunind hățurile.

Tînărul inginer își îndreptă umerii, se-mpieptoșă și trase adînc în plămîni aerul jilav, amărui.

— Hai să fumăm — îl îmbie după cîtva timp brigadierul, întinzîndu-i tabacherea deschisă. Și după ce traseră cîteva fumuri, tuși cu tîlc, vădind că are ceva de spus, dar nu știe cum să-nceapă.

— Ascultă bre — zise în sf'rșit, cu glasul îngroșat și cam nesigur — n-om da greș cu caișii?

— De ce să dăm greș? — se miră inginerul, răsucindu-se în scurt, pe capră. Tudor lăsă capu-n jos și cam într-o parte, ocolindu-i privirea.

— Apăi de, eu știu ce să zic? Caișii la noi... Cine dracu-a mai pomenit? Și nu unu, doi, acolo... Zece hectare!

— Asta deocamdată — răspunse inginerul apăsat, cu oarecare ambiție. — Pe urmă o să mai plantăm. Caișii, pruni, viță de vie. Ce livezi și ce podgorie o să avem noi aici!... În afară de asta, mă gîndeam să plantăm și duzi — măcar vreo mie de bucăți — să facem o crescătorie de viermi de mătase...

— Mde... Numai să nu dăm greș.

— N-avea grijă. N-o să greșim... Și în definitiv ce avem de pierdut? Toate coastele de pe lîngă sat dau vreun folos la ora asta? Nimic. Numai ceva pășune. În rest, lut gol și rîpi.

— Mă rog, asta așa-i — recunoscu omul, în așa fel că parc-ar fi vorbit cu gura altuia. — Așa-i... Dar vezi că puieții trebuie cumpărați — nu? Trebuie plătiți din banii noștri. Rupem, va să zică, de la ziua-muncă și dăm pe puieți. Și dacă nu se prind?

— Fii liniștit, nea Tudore, o să se prindă.

— Și dacă nu se prind?

— O să se prindă, sînt sigur cum te văd și cum mă vezi.

— În uscăciunea aia, bre?

— Da, colo. Ce ți se pare curios? Uscăciune e numai vara. Primăvara pămîntul e ud de la zăpadă. P'nă să vină căldurile, puieții se dezvoltă și trag sevă mai din adînc. Dar noi, ca să fim mai siguri, facem altceva: îi plantăm din toamnă.

— N-o să degere?

— Nu.

— Ehei, tovarășe inginer — oftă omul, rămas neclintit în ale lui — nu știi dumneata ce ierni sînt pe aici, la noi. Crapă pietrele...

— Ei și? Înfășurăm tulpinile cu bălegar și pleavă și o să reziste.

Tudor clătină din cap parcă a dojană, parcă a lehamite.

— Gunoiul, mai bine l-am duce pe cîmp, la grîu, că și așa avem puțin. Cît să strîngi de la vitele noastre?.. Și pămîntu-i sărac...

— Dar bine măi, omule — se aprinse tînărul — nu-nțelegi că aici viitorul nu e al culturilor păioase, ci al pomiculturii, viticulturii și zootehniei? Trebuie să ne hotărîm s-o cîrmim nițel în loc, ce naiba...

— Înțeleg, fir-ar al dracului — își înălță omul mustățile zbîrlite. — Înțeleg. Dar ce te faci dacă tot ce plănuim noi iese pe dos?... Cînd o fi să se-mpartă veniturile doar n-o să vii în adunarea generală și spui: „Uite ce e, măi fraților: bani n-avem, că i-am prăpădit pe puieți, grîu o să dăm mai pe sponci că, știți bine, nu prea s-a făcut de vreme ce gunoiul l-am dus ca să oblojim tot afurisiții ăia de puieți... Mîncați și voi pîine mai puțină și mai strîngeți cureaua, c-t-va ani acolo, pînă s-o coace caisele. Atunci o să vă dăm caise pe săturate... da, da, da... Și struguri bre. Și dude!" Ia zi, tovarășe inginer, pe unde ai scoate cămașa, ai?

Întrebarea căzuse greu. Tînărul dădu să răspundă ceva, dar se răsgîndi. Înghiți în sec și suspină fără să vrea. Toată plăcerea călătoriei se destrămase ca fumul.

„Greu o să fie! — reflectă cu amărăciune. — Prudența asta țărănească... teama de riscuri... tradiția... îți stau în drum ca niște stîncj pe care nu le poți sfărîma dintr-o dată cu dinamita..."

Și la gîndul că proiectul lui de reprofilare a gospodăriei ar putea fi dat peste cap în adunarea generală, avu o dureroasă strîngere de inimă. Da, tot ce se poate. Dacă și alți colectiviști gîndesc ca tovarășul lui de drum, nseamnă că proiectul cade.

— N-avem curaj, asta-i — zise abătut. — Ne e frică de înnoire...

Țăranul rămase nemișcat, cu capul între umeri—parcă nu l-ar fi auzit. Dar într-un tîrziu, după ce aruncă mucul de țigară, scuipă printre dinți într-o parte și zise cu un aer jignit:

— Ești greșit, bre. Dacă ne-ar fi fost frică de înnoire, nu ne-am mai fi făcut noi colectiviști. Rămîneam fiecare cu al lui... Nu de frică e vorba aici. Numai că, vezi dumneata, noi țăranii — așa ne e firea — pînă să facem o treabă, ne socotim de zece ori. Nu ne place pripeala. Țăranul dacă o ia pe un drum necunoscut, întîi pipăie pămîntul cu talpa, ca orbul, și pe urmă se lasă cu toată greutatea. Dar o dată ce a făcut pasul, e bun făcut. Cînd te uiți înapoi, se cunoaște urma călcăturii...

Inginerul asculta spusele tovarășului de drum, dar nu le mai căuta înțelesul. Se retrăsese în sine și, cu ochii la panglica neagră a asfaltului care se desfășura ondulîndu-se după teren, vedea un alt asfalt, sclipind în lumina becurilor electrice, circulat de mașini, tramvaie și troleibuze... Își amintea de forfota mulțimii pe trotuare, de vitrinele strălucitoare ale marilor magazine, de parcurile cu alei umbroase și de lacurile Capitalei, de sălile de cursuri și de laboratoare, de emoțiile examenelor... Retrăia atmosfera intimă din ceasurile de veghe, noaptea, la lumina lămpii cu abajur de porțelan, o vedea pe mama tresărind cînd țîr'ia soneria: „A venit tata!"

...Bătrînul calcă încet, în v'rful picioarelor, să nu-l tulbure, și se duce la bucătărie să mănînce. De treizeci de ani vine la aceeași oră. De treizeci de ani de c nd e mecanic la întreținerea mașinilor lucrează numai în schimbul doi. În ultimii ani viața lor s-a schimbat mult, numai programul tatei a rămas neschimbat. El vine și mănîncă la aceeași oră, ca și acum treizeci de ani. Și la pensie, peste cinci ani, poate că tot de la schimbul doi o să iasă. Cînd i s-a propus să treacă la schimbul unu, a refuzat: „Nu vă faceți griji, tovarăși. M-am deprins și mă simt bine așa. Am căpătat nărav boieresc: mă culc tîrziu și nu mă pot scula de dimineață" ...Se aude țăcănitul comutatorului și scîrțîitul ușii. Pîș-pîș — tata vine și deschide ușa cu băgare de seamă:

— Ce faci măi băiete, nu te culci?

— Învăț, tată.

— Înveți, înveți, dar fii și tu mai cu măsură. Nu-ți obosi creierul că o să ai nevoie de el și mai tîrziu...

Și asta în fiecare noapte...

Iar după aceea, examenul de stat, înmînarea diplomei de merit... excursia cu Nina și căsătoria pe neașteptate... repartizarea... despărțirile.

— Va să zică, ne lași Nicule.

— Ce să fac, tată? Asta-i meseria pe care mi-am ales-o.

— Puteai să rămîi pe aici la vreun laborator... — a sc'ncit mama.

— Tu taci, femeie — a dojenit-o bătrînul. — Doar n-o să semene grîu în cele parcuri din București!?

Numai Nina nu zicea nimic. Își frămînta mîinile și pl'ngea. De ce-o fi plîns?

...Aci gîndurile se învălmășiră și se risipiră. Se-nălțase pe zarea minții lui un chip bălai ca de copil, încadrat de cîrlionți aurii, cu ochi albaștri, întrebători și lacrimi în gene ca roua pe firul ierbii...

— Cît o fi ceasul, nea Tudore?

Mustăciosul cătă în sus spre stele, unde bate din veșnicie ceasul fără greș al celor de pe cîmpuri și de pe ape.

— E de-abia trecut de douăsprezece.

— Dac-om întîrzia?

— Nu-nt'rziem, nu. Ba, o să mai ai și de așteptat. Nu vrei să te hodinești nițel pînă ajungem la oraș? Întinde-te colea pe fîn și-nvelește-te cu pătura, că spre ziuă o să fie răcoare și dumneata ești îmbrăcat cam subțirel...

Pătura aspră mirosea a sudoare de cal. În schimb, ce moale și odihnitor era pologul de fîn de-abia pălit, cu miros dulceag, de miere... Cu fața-n sus și mîinile împreunate sub cap, în loc de pernă, tînărul privea stelele și se tocmea cu somnul. Se ușură pe nesimțite de gînduri, pleoapele i se-impreunară și deodată tot ce fusese în el dorință și închipuire se împlini, desăvîrșindu-se...

...Se făcea că urcă încet o potecă printre caiși cu coroane rotate, copleșite de ninsoarea strălucitoare a florilor... Pe povîrnișurile domoale ale colinelor cîntau vesel fetele, lucrînd la cercuitul viei... „Ei, am avut dreptate? S-au prins?" „Da, tovarășe ingin prins. N-am dat greș!" Apoi peisajul s-a schim mai erau flori pe ramuri ci caise coapte, pe mari cît pumnul. Oamenii culegeau de zor, iar nele cărau ne ncetat sute de lăzi spre oraș... lesul viei. Mormane de boabe chihlimbarii p zdrobitoare, mustul curgea în budane... Oam foteau îngrijorați: „Ce ne facem? Nu ne a toaiele!"... Și simțăm ntul lui de mîndrie și „Nu m-am zbătut în zadar. Am învins". Îi vene ge: „Uraaa... Trăiască știința!"

S-a trezit zgîlțîit ușurel de umăr:

— Scoală-te tovarășe inginer. Am ajuns la Noi ne ducem la depozitul de cherestea.

Era devreme. „Pînă vine trenul — și-a zis raită prin piață, să-i cumpăr flori. Cu ajung la gară în cîteva minute". Spre lui, însă, autobuzul și-a găsit tocmai atu mînă în pană de cauciuc. Și așa se face ceremonia întîmpinării n-a mai avut lo venise și după o oprire de trei minute ple departe. Cu un buchet de garoafe albe în mîn năduşit de necaz și de alergătură, inginerul pe peron abia cînd ultimii călători ieșeau Își recunoscu nevasta de departe după fulga lorat care flutura în adierea răcoroasă a dir așteptă între două geamantane burduhoase d încruntată, cu nările subțiri palpitînd de su buzele roșii, umede, făcute bot.

— Bine dragă — îl luă scurt în primire, zmu din îmbrățișarea lui stîngace — ți-era așa de vii la timp? Mă ții aici ca pe o caraghioasă

— Am fost după flori — îngăimă tînărul de gîndu-și răsuflarea — și-i întinse timid garo chetul trecu dintr-o mînă în alta fără fireasc a surîsului și fără exclamația de surpriză plă de obișnuită oricărei femei cînd primește flor

— Vaai și în ce hal arăți — urmă cercet puțin mai îmbunată. — Nici nu te-ai bărbieri Și prăfuit... cu hainele mototolite, Nicușor, tot dezordonat ai rămas dragă...

Plecară. El, încovoiat sub greutatea celor

CA

Poves

mantane, ea doar cu poșeta și florile, subțiric ră ca o gîză, într-un surprinzător echilibru r cu pas, pe tocurile de o șchioapă ale sandale buc. Piațeta gării se golise. Autobuzul și t aveau orar fix, stabilit după mersul trenurilc birjă cu un cal se-ncăpățînase să rămînă, a parcă dinadins pe ei.

— Tocmai bine — zîmbi Niculae Stoica. — poți face mai bine cunoștință cu capitala reg tre. Femeia nu răspunse. Stătea pe pernele capul sprijinit de poclitul făcut armonică fără curiozitate, pe sub genele blonde, panor lui.

Pe ovalul pur al chipului ei, de o tulburăt nitate, alb-transparent, ca porțelanul, se aștern rere de umbră. „E supărată, și are dreptate. am făcut!" — se mustră t nărul trăgînd duşm chiul la garoafele care-și risipeau parfumul lîndu-se pe genunchii ei. „Puteam să renunț să fiu punctual, mai ales la o întîlnire ca a flă ușurat cînd în sfîrșit femeia zîmbi cu toare seninătate de copil rîzgîiat și simți că i piardă capul ca și atunci cînd o cunoscuse. ea. Ciudată construcție mai are, doamne d Și c't e de femeie așa cum e... cît e de frun gîndi că viața fusese generoasă cu el: îi dă înalt căruia să i se devoteze și o asemene de fericire. Ce-i trebuia mai mult?...

— Casa cum e? — întrebă deodată nevas

— Casa? Ce casă?

Și dumerindu-se:

— A, locuința... Este... cum să ți-o descri ai s-o vezi tu.

— Are curte?

— Are îngîimă soțul, mijind a rîde.

De-abia acum observă ea că trecuseră d se-ndreptau spre periferia orașului.

— Incotro mergem?

— La autogară.

— Poftim!?

— Da, mergem la autogară, să luăm aut

— Tu glumești.

— Nu, Nina, nu glumesc — răspunse tîr riozitate. — Asta-i situația și trebuie să m

— Cum, nu locuim în oraș?

— Se nțelege că nu. Ți am scris doar că partizat la o gospodărie colectivă. Dacă e stau în oraș, răm'neam în București, nu aici.

— Extraordinar! — exclamă nevasta porțelanul sclipitor al obrazului într-o nuar de galben care exprima pe rînd, uluire, d în cele din urmă mînie.

Pînă la autogară tăcură cu încăpățînare, unul de atingerea celuilalt, ca doi străini.

— Florile, domnișoară. — Ați uitat flori gă din urmă birjarul — cînd coborîseră, da ți-mi să ridice din umeri și nu se mai int

lae se duse să ia rînd între țăranii îmbulziți
fața ghișeului, așteptînd să înceapă să se
bilete, iar ea se așeză pe colțul unui gea-
ntan și-și îngropă fața-n palme, pradă unei
ri tulburi, de oboseală și apatie. Îi venea să
ngă, dar se înfrînă de rușine.
i unde mergeți ? — o ispiti o muierușcă de
zeci și cinci de ani, care ducea cu mare grijă
le nylon plină cu morcovi, roșii și ardei gras.
ce află numele comunei, pe care Nina îl știa
orile soțului, exclamă : „Oho !"
eparte ?
cizeci de kilometri. Ba nu, cincizeci și patru.
împreună. N-ați mai fost acolo ?
răspunse Nina gîtuită.
i, doamnă dragă... Și stați mult, sau numai așa,
pe la neamuri ?
m nici un fel de neam.
... sînteți cu soțul.

i doctor ? Sau inginer ?
iner agronom.
ce să-i faci, așa-i serviciul. Parcă-i după tine ?
unde te trimite. Da' cu sandalele-astea, doamnă,
ați nimerit-o. E un praf acolo... Și cînd plouă
un noroi... Phiii... Păcat de ele, le distrugeți-
colo trebuie un lucru mai de purtare, mai gro-

ca-tranca, nu se mai putea opri.
ce s-ar spune, doamnă dragă — încheie ea în-
- tot mai bine-i la oraș. Uite eu, sînt de la
vă spun sincer că nu pot suferi satul. E greu
Și cu apa-i prost. Anul trecut am fost, tot
soțul, cîteva zile, la părinții mei...
t colectiviști ?
nu... I-a pîrît nu știu care, săracii, și i-a băgat
ari... Și cum vă spuneam, ne-am dus pentru cî-
. Ei, ce credeți, doamnă dragă, n-am găsit un
rzavat ca să facem o supă — că acolo gîrla-i
și n-au cu ce uda grădinile. A tăiat mama pui —
- și cum credeți că i-am gătit ? Borș și friptură...
și borș. Dacă nu-i zarzavat să faci și tu o mîn-

ȘI

restieni

va... Acuma am cumpărat zarzavaturi de aici.
u mai pățim ce am pățit...
ce sperii lumea, cucoană ? — se băgă moro-
vorbă un țăran între două vîrste care ascul-
tă sporovăiala stînd chincit pe un balot legat
cu sfoară.
n o sperii ? — tresări femeia.
da, o sperii. Spui minciuni. Anu-ăsta avem
destul. A pus colectiva grădină și scoate apă
ru'...
fi pus. Și ce dacă ? Eu, una, mi-am luat zar-
-aici.
i decît, dar să nu sperii lumea, că de...
va își supse buzele, îi aruncă țăranului o uită-
și se duse să mai ia aer. Trăncăneala ei își
să și așa ținta. Nina oftă din adînc și după
șovăială își chemă bărbatul, care tocmai nu-
nii la ghișeu.
și luat biletele... zise nemulțumită.
ară, după ce se strămutară cu bagaje cu tot :
e ce e Nicușor, eu în satu-ăla nenorocit nu

fii copil, Nina. Se poate ? — o certă el într-un
titor și drăgostos, cuprinzîndu-i umerii cu bra-

merg. Și nici tu n-ai să te mai duci.
a nu se poate.
se poate — bătu ea din picior. — Dacă vrei tu,
. Te duci la regiune și ceri să-ți dea repartiza-
la secția agricolă. Ne-am înțeles ?
a — păli tînărul — cum poți să-mi ceri așa ce-
lică, să mă închid într-un birou ? Să mă fac
ar ? Pentru asta am învățat atîția ani ? Dar e
l. Imposibil. Oamenii de acolo au atîta nevoie
și eu... Să-i părăsesc tocmai acum, la greu ?
rtez ? Sînt utemist, dragă. Cum poți să ți închi-
aș fi în stare de o porcărie ca asta ?...
i mai încolo că se uită lumea la noi. Și te rog,
gesticula... îl potoli nevasta, făcîndu-i semn
eamantanele. Găsiră în curtea autogării un fel
ă de scîndură, la umbra rară a unui salcîm. —
dragă Nicușor — rosti ea cu o blîndețe ciu-
timp ce scutura atentă cu batista, praful de pe
pe care urma să se așeze — de ce te încăpă-
, dragă ? Tu crezi că eu îți vreau răul, Nicu-

ei se frînse, strivit, în scîncet. O podidiră

ocmai ceea ce nu putea îndura Niculae.
-i vorba de asta, Nina. M-ai înțeles greșit —
căutînd zadarnic în sine un punct de sprijin.
a își adună iute, cu degetele tremurătoare la-
prelinse la coada ochilor.
i rău — sughiță, culcușindu-și mîna albă și ca-
între palmele lui mari și bătucite, ca de țăran.
Gîndește-te și tu — urmă pe un ton rugător. —
tineri, de-abia ne-am căsătorit. Cît ai fost stu-
i bine că nu ne-a fost chiar ușor. Ți-am repro-
ceva ? Nu ți-am reproșat nimic, pentru că te-am
Dar acuma, spune, nu-i păcat să ne-ngropăm ti-
într-un sat înfundat tocmai la mama dracului?...
genele lungi, întoarse, picura mai departe, ca
streașină.
Nina, Nina — o dojeni tînărul — dar știi tu ce perspective are satul ăsta ? Știi ce lucruri mari se pot face aici ?

— Să se facă, n-am nimic contra.

— Dar cum, așa de la sine ?

— Și fără tine se descurca ei, n-avea grijă.

— He ! — tresări tînărul. Și o expresie nouă, dură — pe care nevasta nu i o cunoscuse — îi împietri pentru cîteva clipe obrazul uscățiv și țepos — E adevărat draga mea, ei s-ar descurca și fără mine. Dar eu fără ei ? Eu, ce să fac ?

— N-ai să mori nici tu de foame. Găsești serviciu și în altă parte...

— În altă parte nu-mi trebuie — replică el tăios. — Aici e locul meu, nu în altă parte.

— Mai gîndește-te, Nicușor.

— M-am gîndit. M-am gîndit bine. Este, aș spune, o chestiune de etică. Ce s-ar întîmpla dacă toți am da bir cu fugiții ? Ingineri, medici, profesori... la birouri cu toții — ca șobolanii. Halal cadre pentru socialism. Se poate, ce zici ? Păi dacă spre asta aspiram, trebuia să ne facem funcționari de la început, nu să stăm atîția ani pe cheltuiala statului în facultăți...

Se auzi huruit de motor și zumzetul dogit al unui claxon.

— A venit autobuzul de la garaj — ghici Niculae Stoica. — Mă duc să predau bagajele.

— Stai — îl apucă nevasta de mînă. — Lasă bagajele.

Tînărul se schimbă la față și căzu greoi pe lavița de scîndură.

— Nina, ce-s copilăriile astea ?

— Îmi pare rău Nicușor — murmură ea cu tristețe. — Îmi pare rău, dar, vezi tu... eu altceva așteptam de la viață, altfel vedeam căsătoria... Ori tu... pentru tine... fericirea personală... Ai să spui că sînt egoistă... Insfîrșit, crede ce vrei. Dar acolo, într un sat... prin praf și noroaie... O viață-ntreagă să cresc găini... Eu... eu...

Vorbea întrerupt, înecîndu se. Și deodată durerea, teama de necunoscut, disperarea, țîșniră într-un țipăt :

— Nu merg !

— Ba ai să mergi, Nina — zise tînărul cu gravitate privind-o deschis în ochi. — Dacă într-adevăr îți la mine ai să mergi și la capătul pămîntului. Dacă nu...

— Nicule...

— Lasă-mă să vorbesc... — îi tăie el vorba, încruntîndu-se. — Dacă nu, fă cum te-ndeamnă inima... Dar e păcat Nina. Dac-ai ști cu cîtă nerăbdare te am așteptat... cît de mult ți-am simțit lipsa. Mi-era c te o dată așa de greu... Și îmi făceam singur curaj: „Lasă că în curînd o să vină și ea, și în doi o să fie mai ușor".

Își aprinse o țigară și urmă, destăinuindu-se :

— Eu dau acum o mare bătălie. Am un proiect cam îndrăzneț : să fac plantări masive de pomi și viță de vie pe toate terenurile de coastă. E o lucrare serioasă și oamenii se hotărăsc cam greu să-nceapă. Dar trebuie să izbutesc. Vrînd-nevrînd o să-i fac podgoreni și pomicultori și las-să mă-njure pe mine. Asta ar fi și o experiență interesantă, cu valoare științifică. Caisul, mai ales, poate da niște rezultate excepționale aici, la noi. Îți dai tu seama : peste cîțiva ani o să fie o mare albă... valuri-valuri de flori. Flori de cais. O să fac încrucișări, altoiri. Și cine știe ?—poate trimit o comunicare la Academie. De ce nu ?... În vremea asta tu ți-ai completa studiile, ai urma o facultate fără frecvență, ai da o mînă de ajutor la colțul roșu... Nu să crești găini, cum spuneai. E o viață frumoasă Nina. O viață plină, de care nu te poți plictisi. Și ce dacă locuim la sat ? Satul ăsta, peste cîțiva ani o să arate ca un orășel. Ce ne-ar împiedica să fim fericiți acolo ? Doar fericirea nu-i legată de vreo localitate, ci de altceva...

Tăcu cîteva clipe privind în gol și deodată o scînteie îi învioră privirea. Își apropie fața de a ei :

— Hai, Nina. Vii ?

Femeia clătină din cap și cîrlionții ei mătăsoși, aurii, cu parfum discret, de lavandă, îi atinseră ușurel fruntea învăpăiată.

— Hai Nina. — stărui el. — Măcar să vezi satul. Știi ce oameni interesanți am găsit acolo? Buni, prietenoși, primitori. Ai să te simți bine între ei. Uite, să-ți dau numai un exemplu, ca să vezi cum ne privesc ei pe noi... Despre gospodăria colectivă mi se pare că ți-am scris eu — e tînără. S-a-nființat acum doi ani. Îți închipui cîte construcții trebuie să facă acum : grajduri, magazii, saivane, silozuri... Nici sediu n-au săracii. Cu toate astea, știi ce-au hotărît ? N-o să-ți vină să crezi : să construiască o casă pentru noi. Două camere, bucătărie... pînă și baie, cu bazin de apă în pod, alimentat cu o pompă de mînă. Apartament ca la oraș cu parchet, lumină electrică... Ei, ce zici de asta ?

Tînăra femeie întoarse spre el o privire obosită, de departe.

— Ce să zic ? Nu zic nimic.

— Vii ?

Răspunsul căzu șovăielnic, după un răstimp de frămîntare.

— Vezi tu... Tot ce-mi spui e frumos și s-ar putea să ai dreptate. Numai că eu... cred că pentru mine e prea greu.

Simțiră amîndoi în clipele acelea, o umbră străină care creștea între ei, îndepărtîndu-i.

— Căsătorie din dragoste... oftă într-un tîrziu, cu amărăciune Niculae Stoica. — Ce mai dragoste !

Nina se împurpură și-și mușcă buzele, gheboșîndu-se.

— Crezi că te am mințit ? — îngăimă fără să ridice privirea din pămînt.

— Întrebarea asta ar trebui să ți-o pui ție — răspunse el rece.

Femeia stătea copleșită, respirînd rar și greu. Izbucni apoi fără veste gemînd înăbușit, de durere și neputință:

— Tu ești de vină. Da, tu... cu eroismu-ăsta ieftin și inutil. Dai cu piciorul la toate, prostule.

Niculae Stoica se făcu pămîntiu.

— Cu-um ?

Rămase ca paralizat, răsucit într-o parte, cu ochii în ochii ei în care se țeseau fulgere albastre — pînă cînd începură să-l doară vinele gîtului. Înghiți cu greu un nod uscat care i se înțepenise în gîtlej și-și trecu limba peste buzele arse și sărate.

— Eroism ieftin și inutil... Asta-i va să zică.

— Da, asta-i — repetă femeia ca un ecou.

— Heei... în cazu-ăsta, draga mea, chiar că nu mai e nimic de făcut.

Vîrî mîna în buzunarul de la piept al hainei și scoase plicul cu banii de salariu. Luă o hîrtie de o sută pe care o puse la loc, pentru sine, iar restul cu plic cu tot i-l întinse ei.

— Poftim.

— Nu mi trebuie.

— Ia-i o să-ți prindă bine.

Îi puse banii cu sila în poșetă și o luă înainte cu geamantanele spre barieră. După cîteva minute, se ivi un taximetru liber. Niculae Stoica îi făcu semn să oprească, așeză geamantanele în port bagaj și-o pofti pe nevastă-sa să se urce în mașină.

— Tu nu mergi ? — întrebă ea, vădind că nu pricepea nimic din tot ce se-ntîmpla.

— Nu. Eu am altă direcție.

În tăcerea apăsătoare care se lăsase nu se auzea decît trepidația lentă a motorului. Șoferul întoarse de cîteva ori capul, mirat de înțepenirea celor doi necunoscuți care nu se-ndurau să se despartă, deși părea că nu mai aveau ce-și spune.

— Ei, Nina — se hotărî Niculae Stoica să încheie — drum bun, dragă. Îți urez să fii fericită.

Femeia păli.

— Tot nu te-ai hotărît ?

— Ba da, sînt hotărît.

— A-ah, încăpățînatule...

Și se prăbuși plîngînd pe canapeaua mașinii.

Șoferul mai întoarse o dată capul și văzînd că tînărul rămăsese ca pironit, trase portiera și apăsă pe accelerator.

De-abia cînd mașina o luă din loc, Niculae Stoica tresări :

— Nina !

Glasul lui s-a înecat însă în zgomotul motorului și nu l-a mai auzit nimeni Mașina a pierit curînd din vedere, lăsînd în urmă fumul de benzină și o undă discret parfumată cu lavandă.

...Și o senzație chinuitoare de gol și amărăciune. Ajuns la capătul puterilor, tînărul strînse dinții, silindu-se să-și păstreze cumpătul. Lacrimi nevăzute picurau însă fierbinți ca plumbul, undeva în sufletul lui.

„Eroism ieftin și inutil ? Oare așa să fie ? ...Nu, nu-i adevărat !".

Privea în lungul străzii cu ochii stinși, fără țintă, cu un aer nedumerit de ogar care a pierdut o urmă îndelung adulmecată. Și deodată se cutremură : ...Să se fi sfîrșit, oare, pentru totdeauna ? Nu se poate, nu. O să se-ntoarcă... Pentrucă-l iubește, orice s-ar spune... I-a spus cuvinte grele.. dar dragostea există. Și în dragoste merită să crezi, așa cum crezi în viață... O să aștepte, o lună, două. Și dacă tot nu vine ? Dacă nu mai vine ?... Ce-ar fi să dea el o fugă pînă la București ? Poate o s-o convingă...

Speranțe, îndoieli, incertitudini, se aglomerau în el țesîndu-se ca într-o pînză. Oare ce va fi ? Și tînărul oftă gîndindu se la necunoscutul zilei de mîine.

— Tovarășe inginer... Hei, tovarășe inginer. Incotro ?

Niculae Stoica întoarse capul și se descreți la față, zărindu-l în colțul străzii pe Tudor Pintilie, brigadierul de la a întîia. Grăbi pasul spre el. Mustăciosul era roșu la față — se vede că băuse ceva.

— Am venit cu căruța, bre, să-ți iau bagajele.

— N-am bagaje, nea Tudore.

— Ei, cum n-ai ? Și doamna unde e ? N-a venit ?

— Nu.

— Tii... ia te uită dom-le. Așa de rău îmi pare... Cine știe ce i s-o fi-nt'mplat. O fi pierdut trenul...

— Da, probabil...

— Mai rămîi s-o aștepți ?

— N-o mai aștept.

— Atunci haj tot cu căruța. Ce să mai dai bani la mașină? Dă biletu-ncoace, să ți-l v'nd eu la alții.

Cînd văzu în loc de un bilet, două, țăranul făcu ochii mari pricepînd dintr-o dată multe. Se feri însă să mai pună vreo întrebare. Și discreția aceasta țărănească înfășură, binefăcător, ca o oblojeală, o rană mare, greu de vindecat.

Se cățărară pe cheresteaua nouă și mustăciosul slobozi hățurile : „Diee..."

Apoi, în timp ce-și aprindeau țigări din tabacherea lui, Tudor Pintilie reluă o idee care-l ricîia mai de mult.

— Știi ce m-am gîndit eu, bre ? Să facem totuși o încercare cu caișii ăia, fir-ar ei afurisiți să fie. Poate s-o prinde. Mai știi de unde ne sare norocul ? Dar s-o luăm așa, mai cu încetișorul. Pentru început, plantăm să zicem vreo patru, cinci sute de puieți. Și dac-o reuși, îi dăm bătaie. Facem și livadă, și vie... Că doar pentru noi le facem. Este ?...

(Desene de BECA RIND)

De TOATE pentru TOȚI

Vîrsta arborilor

Poate de multe ori v-ați întrebat cîți ani poate trăi un arbore. Vă dăm mai jos cîteva date în legătură cu vîrsta unor arbori.

Părul și vișinul ajung pînă la 300 de ani. Ienupărul trăiește 560 de ani, falnicii brazi și pini 1500 de ani, salcia pletoasă 1200 de ani, iar stejarul 2000 de ani.

In China și Japonia se întîlnesc dafini care au trecut de 2000 de ani. Copacul mamut din California este un arbore uriaș, înalt de 142 de metri și cu o circonferință de 36 metri. Acest copac poate atinge vîrsta de 3500 de ani. In Africa, și anume în Senegambia, s-a păstrat un arbore numit Boabab în vîrstă de 6000 de ani. Chiparoșii mexicani trăiesc cam 10.000 de ani.

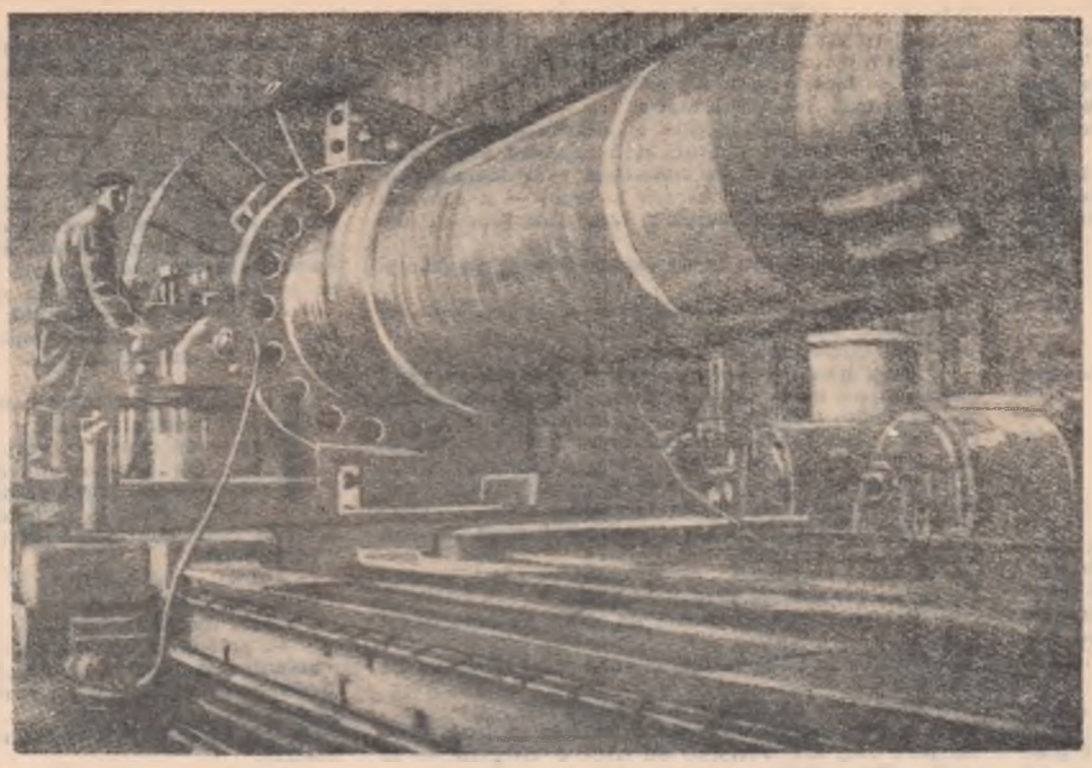

Acest arbore rotor, destinat unei centrale electrice din Siberia, are o greutate de 60 tone. El a fost fabricat la uzina de turbogeneratori din Novosibirsk.

Noutăți tehnice din U.R.S.S.

O casă cu patru etaje construită în 20 de zile

Un grup de arhitecți din Moscova a elaborat proiectul unei clădiri cu patru etaje, care poate fi asamblată în numai 20 de zile.

Această casă se asamblează din panouri din beton armat, în lungime de 5 m. și avînd înălțimea unui etaj. Aceste panouri, ca și treptele de scări și acoperișurile, se confecționează în întregime la uzină. Tot acolo, părțile exterioare ale casei sînt căptușite cu plăci de ceramică de diferite culori, iar cele interioare sînt zugrăvite. Autocamioanele transportă panourile gata finisate pe șantierele de construcție. O macara-turn ridică panourile direct din camion și le așează la locul definitiv. Apoi 5 electromontori sudează încheieturile pereților.

Ingrășăminte din zgură

Uzina metalurgică „Azovstal" din orașul Jdanov, produce anual sute de mii de tone de ingrășăminte minerale. Această producție, cu totul neobișnuită pentru o întreprindere metalurgică, se obține prin prelucrarea minereului de fier din zăcămintele de la Cercen, care conține un mare procent de fosfor.

Deșeurile producției — zgură din cuptoarele Martin — se toarnă în oale și se transportă în stare lichidă în cea mai tînără secție a întreprinderii, unica de acest fel din U.R.S.S., — secția de măcinare a zgurei. Aici, toate operațiile — începînd cu măcinarea zgurei și terminînd cu încărcarea în vagoane a sacilor cu ingrășăminte — sînt mecanizate și automatizate.

In uriașa secție, cu o producție de 1.000 tone de zgură fosfatică pe zi, lucrează numai 15 oameni pe schimb.

Practica a arătat că folosirea zgurei fosfatice, mai ales pe plantațiile de sfeclă, sporește recolta cu 25 la sută.

„Orășelul savanților"

Intr-un loc pitoresc din apropierea orașului Tașkent, se desfășoară lucrările de construcție a „orășelului savanților". Dar fără să aștepte terminarea noilor construcții, oamenii de știință uzbeci, ca și ceilalți oameni de știință din U.R.S.S., au desfășurat și desfășoară o activitate rodnică în vederea folosirii atomilor marcați în biologie, medicină, tehnică.

Cu ajutorul atomilor marcați s-a demonstrat, de pildă, că bumbacul poate asimila îngrășămintele chimice cu fosfor, nu numai prin sistemul radicular, ci și prin frunze (hrănirea extraradiculară).

Atomii marcați sînt folosiți și într-o serie de alte instituții științifice și întreprinderi ale republicii, contribuind la rezolvarea unor sarcini actuale ale biologiei, medicinei, fizicii, chimiei și agriculturii.

SFATURI practice

Scoaterea petelor

Petele de cerneală se scot dacă muiem îndată locul pătat în lapte dulce rece. Schimbăm laptele pînă cînd nu se mai albăstrește de loc.

Petele de creion chimic dispar dacă ținem cîtva timp locul pătat în spirt denaturat.

Petele de grăsime ies dacă procedăm astfel: prăfuim locurile pătate cu pudră de talc sau cu praf de cretă și le lăsăm așa pînă a doua zi. Dacă n-au ieșit de tot, mai facem încă o dată operația aceasta. Petele de grăsime de pe rufe și pînzeturi dispar, spălîndu-le cu apă și săpun.

Petele de ouă le lăsăm să se usuce bine, apoi le periem cu o perie tare și ștergem locul pătat cu apă și săpun.

Petele de sînge le muiem în apă rece și nu în apă caldă, deoarece aceasta le întărește. Pe urmă spălăm locurile pătate cu apă și săpun. Petele de sînge mai vechi le scoatem cu apă în care am fiert fasole albă, fără sare.

Petele de funingine: suflăm cu atenție ca să îndepărtăm praful de funingine, apoi le ștergem cu miez de pîine sau cu o gumă bună.

Colțul MEDICULUI

GRIPA

Gripa este o boală microbiană și infecțioasă. Ea este foarte molipsitoare și se datorește unui microb numit „virus", fiindcă acest agent este foarte mic și nu se poate vedea cu ochiul liber, ci numai cu un microscop electronic. Această vietate vătămătoare și foarte mică se află în număr mare în saliva și mucozitățile din gîtul și nasul celor bolnavi. Gripa se răspîndește cu repeziciune prin strănut, tuse, obiecte etc. Frigul sau schimbările de temperatură favorizează răspîndirea gripei.

Iată care sînt primele semne de boală:

Cel care a luat gripa începe să se simtă rău. Îi este frig, totuși, dacă punem mîna pe pielea lui, arde. El are o temperatură de 39—40°. Este moleșit și îl dor toți mușchii, dar mai ales cei de la spate, șale și picioare. Ochii îi lăcrimează, îl ustură și sînt ușor înroșiți. Bolnavul are dureri de cap, tușește și strănută. Limba îi este albă, încărcată.

Cînd forma bolii este ușoară, ea trece în 2—3 zile, în urma unui tratament cu aspirine, băi fierbinți cu făină de muștar la picioare și ceaiuri. Dacă ține mai mult înseamnă că s-au ivit complicații (pneumonie, otită, sinuzită etc.) și atunci nu mai este o simplă stare gripală și trebuie îngrijită după prescripțiile medicului. Acesta va prescrie de la caz la caz medicamentele necesare și va hotărî dacă bolnavul trebuie tratat acasă sau internat la spital.

In orice caz, chiar de la primele semne de boală, cel bolnav trebuie să se ferească de a strănuta sau tuși în apropierea altor persoane pentru a nu răspîndi boala. Va tuși numai în batistă și pe cît se poate se va izola de restul familiei.

Copiii mici trebuie feriți cu multă grijă de cei bolnavi de gripă căci ei prind foarte repede boala și fac complicații mai grave decît oamenii mai în vîrstă.

Dr. O. Cortea

Din frumusețile patriei noastre

Mureșul înainte de Lipova

Foto: *M. IVANCIU*

CUVINTE ÎNCRUCISATE

Vorbe și... vorbe

Orizontal: 1. Palavre — Vîrf de munte. 2. Să n-aud o vorbă! — Vorbe greșite îndreptate la sfîrșitul cărților 3. A face cu ou și cu oțet — Țărm... la sfîrșit — Omenesc 4. „Vorba" gîștii — Supărată foc 5. Conjuncție comparativă — Unul din cele trei timpuri ale verbului 6. Istoric grec care a scris „Viețile și opiniunile celor mai iluștri filozofi (secolul III al erei noastre) — Ion Udrea 7. Partea istoriei naturale care tratează despre păsări 8. „Reorganizarea" stupului — Pronume personal — Vorbe potrivite la sfîrșit. 9. Adverb — Creație populară care se transmite prin viu grai. 10. Poftește! — Pun în cui — Mama... vorbelor 11. Pronume personal — Pronume arătînd persoana cu care vorbești — Vorbire cu sine însuși (vezi monolog). 12. Vorbă întîlnită în schițele lui I. L. Caragiale care înseamnă: să plătim! — Șir de vagoane — Pronume reflexiv 13. A vorbi vrute și nevrute — Ramolit.

Vertical: 1. A vorbi iute și fără de înțeles. — Palavră (od.) 2. Tudor alintat — Zeflemele 3. Nume feminin — Are forma conului — Pronume personal 4. Mai multe lucruri așezate în linie — Anul Geofizic Internațional — Nu scot o vorbă! 5. La capetele lor se află roțile căruței — Uite (vorbă populară) — Sală mare pentru solemnități 6. Cal dobrogean — Scenă dintr-o piesă în care vorbește un singur personaj. 7. Vorbă care arată ce face subiectul — Pronume care indică persoana despre care se vorbește — A vorbi tare și aspru. 8. Nu poate vorbi — Bun vorbitor în fața publicului. 9. Cuvînt întîlnit pe lăzile care conțin obiecte ce se pot deteriora — Cadavru 10. Fructe — Se imprimă pe peliculă 11. Odinioară, logofăt al Divanului — Pronume personal — Udrea Lăzărescu 12. Sculpturi care înfățișează oameni. — A vorbi verzi și uscate 13. Cană mică în Oltenia — Pronume demonstrativ care ține locul unui lucru sau unei ființe mai depărtate.

Cuvinte mai puțin cunoscute: Laf, toroși, ornitologie, iamac.

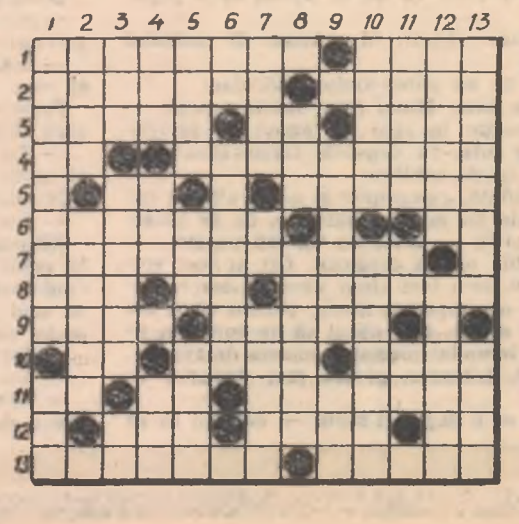

SĂ ÎNCETEZE provocările S. U. A. împotriva R. P. Chineze!

Statele Unite ale Americii și Republica Populară Chineză sînt despărțite de întinsele ape ale Oceanului Pacific, cu mult mai întinse decît suprafețele celor două mari țări luate laolaltă. Depărtarea dintre ele depășește 10.000 de kilometri. Însăși această uriașă distanță arată că între America și China nu ar trebui să existe nici un motiv de neînțelegere.

Ce caută, atunci, vapoarele de război americane lîngă coastele Chinei? De ce au ocupat soldații americani insula Taivan și alte insule chineze? De ce trimit acolo Statele Unite stocuri masive de arme și muniții? De ce generalii americani îi pun pe bandiții ciankaișiști, alungați de poporul chinez, să bombardeze sălbatic coasta continentală a Chinei?

Răspunsul este simplu. Conducătorii americani — înfierați nu de mult de întreaga omenire pentru mîrșava agresiune săvîrșită împreună cu complicii lor englezi împotriva popoarelor arabe — nu se astîmpără. Ei au organizat o provocare militară în strîmtoarea Taivanului cu gîndul de a menține mai departe atmosfera de război, care aduce fabricanților de arme profituri cu nemiluita, și, totodată, în nădejdea de a împiedica satisfacerea unei năzuințe firești a poporului chinez.

Este știut că acest mult încercat și eroic popor de 600 de milioane de oameni înfăptuiește cu succes marea operă de construire a socialismului în orașele și satele imensei sale patrii. El nu poate și nici nu vrea să uite, însă, că pe o parte a teritorului Chinei — insulele Taivan, Penhuledao, Tzinmindao, Matsushan și altele — s-au aciuat, sub protecția armatei americane, rămășițele clicii de asupritori și trădători conduși de Cian Kai-și.

Orice om cu judecata limpede dă dreptate poporului chinez. Dar imperialiștii americani — care acționează nu în numele dreptății, ci al intereselor lor de jaf și cotropire — strigă în gura mare, pentru cine vrea să-i audă, că Republica Populară Chineză ar plănui.., o agresiune, că poporul chinez ar avea intenția... de a cuceri teritorii străine.

Adevărul este că Statele Unite nu vor să părăsească bazele de război din Taivan și celelalte insule chineze și pun la cale o criminală agresiune împotriva R.P. Chineze. Dacă vor îndrăzni să dezlănțuie războiul ei vor primi însă un răspuns zdrobitor din partea poporului chinez, care este mai puternic și mai unit ca oricînd.

Pe o stradă principală din Pekin, capitala R.P. Chineze, — anunță un corespondent de acolo — a fost prinsă o placardă pe care stau scrise următoarele cuvinte: **„Sîntem iubitori de pace și avem o răbdare de fier. Feriți vă însă de mînia celor 600 de milioane!"**

Tovarășul N. S. Hrușciov, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., i-a avertizat pe conducătorii Statelor Unite: **„Un atac împotriva Republicii Populare Chineze care este marea prietenă, aliată și vecină a țării noastre, este un atac împotriva Uniunii Sovietice. Credincioasă datoriei sale, țara noastră va face totul pentru ca, împreună cu China populară să salvgardeze securitatea celor două state, interesele păcii în extremul orient, interesele păcii în lumea întreagă".** Deopotrivă cu toate popoarele din marea familie frățească a țărilor socialiste în frunte cu puternica Uniune Sovietică, poporul romîn — a arătat tovarășul Chivu Stoica — **„este alături de poporul chinez, solidar cu lupta nobilă a acestuia pentru apărarea securității și integrității teritoriale a patriei sale".**

Anton Ceiaru

De pe tot GLOBUL

Jos mîinile de pe CHINA!

Alături de popor, Armata Populară Chineză de eliberare este gata să dea riposta cuvenită celor ce vor să împiedice eliberarea insulelor Tzinmindao, Matsu, precum și a Taivanului, străvechi pămînt chinez.

In numeroase orașe și sate ale țării noastre, în întreprinderi și instituții au avut loc mitinguri de protest cu prilejul cărora oamenii muncii și-au exprimat nemărginita lor mînie față de criminalele acte agresive ale imperialiștilor americani, care vor să arunce omenirea în flăcările războiului.

Ceferiștii de la complexul „Griviță Roșie", constructorii de la Bicaz, muncitorii combinatului metalurgic din Reșița, colectiviștii din regiunea Constanța, și-au exprimat în cadrul mitingurilor de protest solidaritatea cu lupta nobilă a poporului frate chinez, cu cauza lui dreaptă. De asemenea, ei și-au exprimat aprobarea deplină față de poziția guvernului țării noastre, de solidarizare cu eroicul popor chinez.

Unindu-și glasul cu cel al întregii omeniri dornice de pace, oamenii muncii din patria noastră cer ca S.U.A. să înceteze neîntîrziat acțiunile agresive împotriva R. P. Chineze, să fie retrase imediat trupele americane din insulele ce aparțin Chinei și să fie restabilite drepturile R.P. Chineze la O.N.U.

„Sprijinim întru totul — a spus muncitorul Vasile Moldoveanu de la complexul Griviță Roșie — *declarația președintelui Consiliului de Miniștri al R. P. Romîne, prin care guvernul țării noastre exprimă poziția întregului popor romîn, condamnînd cu toată hotărîrea acțiunile agresive ale S.U.A. îndreptate împotriva R. P. Chineze".*

Agresorul și „obuzul" său
(Desen de V. TIMOC)

În 7 zile

10—16 SEPTEMBRIE 1958

MIERCURI — *A. A. Gromiko, ministrul Afacerilor Externe al U.R.S.S. l-a primit pe dr. Lothar Bolz, ministrul Afacerilor Externe al R. D. G. In cursul convorbirii care a avut loc s-a făcut un schimb de păreri în legătură cu noua inițiativă a R. D. G. privind pregătirea și încheierea unui Tratat de pace cu Germania.*

JOI — Trupe americane au încercat să pătrundă în regiunea muntoasă Șuf din partea de nord a Libanului, controlată de răsculați. Patrioții libanezi au deschis un foc intens împotriva soldaților americani, care au fost nevoiți să se retragă.

VINERI — **In cadrul celei de-a II-a Conferințe internaționale pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, care a avut loc la Geneva, tov. G. I. Peteu, inginer-șef adjunct la întreprinderea de carotaj radioactiv Ploești, a ținut comunicarea intitulată:** „Utilizarea trasorilor radioactivi în exploatarea petrolului în Romînia"

SIMBĂTĂ — *Într-un comunicat al Frontului de Eliberare Națională din Algeria se arată că au avut loc ciocniri între trupele franceze și unități ale Frontului de Eliberare Națională din Algeria în apropiere de orașul Batna. Lupta s-a soldat cu 91 morți și 37 răniți din partea trupelor franceze. In rîndurile algerienilor s-au înregistrat 13 morți și 7 răniți.*

DUMINICĂ — Poporul polonez a sărbătorit Ziua tradițională a feroviarilor. La Varșovia, a avut loc o ședință festivă la care a luat cuvîntul W. Gomulka, prim-secretar al C.C. al P.M.U.P.

LUNI — **Răspunzînd la nota guvernului S.U.A. din 31 iulie, cu privire la problema preîntîmpinării unui atac prin surprindere, guvernul sovietic a propus ținerea la 10 noiembrie a.c., la Geneva, a unei conferințe a experților în această problemă.**

MARTI — La New York, la sediul O.N.U., s-a deschis cea de-a 13-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U.

NOTE POLITICE

Roadele amare ale amăgirii

Harald B. împlinise de-abia 24 de ani. Locuia la Leipzig în Republica Democrată Germană și avea o slujbă bună. Era însă un caracter slab. Veninul strecurat zi de zi de propaganda dușmană a reușit să-l zăpăcească cu promisiunile ei deșarte și mincinoase.

Intr-o bună zi și-a părăsit casa și a fugit în Berlinul apusean. A încăput imediat pe mîinile autorităților de ocupație franceze. Agenții serviciului militar de spionaj au început să-l descoasă. Ore întregi și zile de-a rîndul. Fără răgaz, sub tot felul de amenințări. Îl întrebau cîte-n lună și în stele. Despre el, despre familie și prieteni despre cele ce se-ntîmplă în fabrici. Oricît de multe ar fi spus, anchetatorii tot nu erau mulțumiți și treceau din nou la alte amenințări.

Toate astea le-a scris Harald B. într-o scrisoare trimisă rudelor sale din R. D. Germană. *„N-am fost numai amenințat* — scrie el — *dar și bătut îngrozitor".* Scrisoarea se încheie astfel: *„De acum mi-am pierdut cinstea. Nu vreau să intru din nou în cleștele lor și sînt hotărît să mă despart mai degrabă de o viață care pentru mine a devenit fără rost".*

Harald B. s-a spînzurat pentru a scăpa de ocara trădării și prigoana anchetatorilor.

Sclavie americană

Intocmai ca multe milioane de americani, desenatorul W. G. Sorrells din orașul Tulsa-Oklahama, în vîrstă de 32 de ani a rămas pe drumuri. După un an de zadarnice strădanii, dîndu-și seama că nu poate conta pe găsirea unui serviciu, Sorrells și-a vîndut ultimele lucruri și cu banii strînși a plătit ziarelor locale publicarea unui anunț de reclamă.

E vorba de organizarea unei loterii particulare. Biletul costă 10 dolari. Există un singur premiu. Așa cum anunță reclama „cîștigătorul va primi ca sclav, pe timp de un an, pe W. G. Sorrells, care se obligă să îndeplinească orice muncă fără nici o plată".

Iată acum și un al doilea fapt, la fel de bogat în tîlc. Ziarele americane fac reclamă unui hotel de mare lux instalat în munții Austriei de prințesa Hohenlohe, de origină americană. Marea „atracție" pe care prințesa o oferă turiștilor miliardari veniți din Statele Unite este o „sclavă neagră" cumpărată de curînd din Somalia britanică pentru 70 de lire sterline.

În felul acesta, în elegantul hotel din Austria, miliardarii americani se vor simți ca acasă, gustînd din „binefacerile sclaviei".

CU HAZ ȘI TÎLC

„PLĂCINTELE"

Povestire de **Dumitru Ignea**

Comunei Luşca, deşi nu prea este ea la vedere, a ajuns să-i umble numele în tot raionul şi chiar mai departe Colectiva de aici este de trei ani fruntaşă pe raion. La însămînţări, la strîngerea recoltei, la producţia pe hectar şi cîte altele. Nu o poate întrece nimeni, cu nici un chip. Luşcanii sînt grozavi de harnici.

Oamenii se mîndresc cu preşedintele, cu consiliul lor de conducere, cu gospodăria. In sediu, la loc de cinste, stau mîndre patru drapele primite în diverse împrejurări pentru chibzuiala şi hărnicia lor.

In primăvara aceasta au terminat însămînţările primii. La secerişi, tot primii. La treieriş, la fel. Magaziile gem pline de povară.

Cînd vin la sediu şi privesc drapelul de fruntaşi la însămînţări nu se sfiesc să constate :

— Aici rămîne, neclintit !

In sîmbăta aceasta comuna este în mare fierbere. Incă de dimineaţă preşedintele cu încă patru din consiliu au plecat la raion. Pentru ce au plecat ştie toată lumea...

— Dacă povesteşte Vasile despre realizările noastre, iar ne alegem cu un drapel...

Femeile nu-şi mai văd capul de treburi. Ingrămădesc găinile prin colţuri şi le scurtează de capete. In coveţi, aluatul creşte, se înfoaie.

Către seară, peste comună pluteşte o mirozna de plăcinte cu poalele-n brîu îmbinată cu cea a fripturilor usturoiate. Colectiviştii se pregătesc de sărbătoare. Şi plozii, şi cei tineri nu mai au astîmpăr. Pregătesc strigăturile :

Colo-n vale la Paciurea
Păpuşoiu-i cît pădurea
Să crape acum chiaburu'
Că nu mai umblăm cu ciuru'.

Duminică de dimineaţă colectiviştii erau în păr la sediul gospodăriei. Fercheşi, zîmbăreţi, puşi pe glume.

Preşedintele îşi roti privirea peste adunare, apoi rosti scurt :

— Bre, tovarăşi, nu l-am mai luat...

Vorbele se rostogoliră grele, asemeni unor bolovani, oprind pînă şi răsuflările. După cîteva clipe de linişte se porni o foială nemaipomenită.

— Cum nu l-am luat ? Desluşeşte ne. Ce, aşa merge ?

Potop de întrebări. Nedumeriri. Supărare generală. Cu mare greutate se făcu oarecare linişte. Preşedintele continuă :

— Steagul l-au luat cei din Dumbrăveni.

— Na, asta-i bună. De unde şi pînă unde ? Ce, nu-i cunoaştem noi pe cei din Dumbrăveni?

— Uite că nu-i prea cunoaştem. E drept că nu au ogoare chiar ca ale noastre, dar pe aproape sînt şi ei. Au însă altceva ce ne lipseşte nouă.

— Au ! Gură bună !

— Au cap mai bun, le-o tăie preşedintele. — Ia să răspundem noi la cîteva întrebări şi pe urmă ne-om supăra cît vom pofti. Cîte vaci avem noi proprietate obştească ?

— Cincizeci.

— Ei au şaizeci. Cu cîte scroafe de prăsit ne lăudăm ?

— Şaptesprezece.

— Ei au douăzeci şi cinci. Pe urmă, oile Cam cîte-s la noi ?

— Cincisute !

— Pînă la opt sute, cîte au dumbrăvenii, mai este ceva. Pe urmă ce venit am obţinut noi prin contractările de carne cu statul ?

— Nouăzeci de mii.

— Dumbrăvenii au obţinut venituri de peste o sută douăzeci de mii. Cu o parte din porumb au crescut porci şi au scos de cinci ori mai mult decît ar fi luat din vînzarea porumbului. E limpede ? Noi avem vreo douăzeci de hectare de pămînt care nu prea produc. Il ştiţi Stă mai mult pîrloagă. Este ?

— Este !

— Au şi dumbrăvenii asemenea pămînt. L-au semănat cu furaje. Fac însilozare. Hrănesc vacile. Şi scot bani pe lapte, pe unt, pe viţel. Creşte venitul. Numai din sectorul zootehnic le-a venit cîte opt lei în plus la ziua-muncă.

Vreme de un ceas preşedintele nu a mai tăcut. Cămaşa pe el era udă s-o storci, nu alta.

— Am pierdut steagul pe bună dreptate. Şi nu-i vorba numai de steag. E vorba aici de aprovizionarea muncitorilor de la oraş cu produse. E vorba de creşterea bunei noastre stări. Ce, ne-ar strica un cinci-zece lei în plus la ziua-muncă ? Noi ne lăudăm numai cu culturile din cîmp. Este ? Iată de ce ne-au luat steagul. E limpede ?

— Cam limpede, rosti cineva moale.

In unanimitate luară hotărîri pentru dezvoltarea multilaterală a producţiei în gospodăria lor colectivă. La sfîrşit, o femeie întrebă :

— Bine, bine. dar cu plăcintele pregătite ce facem, oameni buni ?

— Păi, să le mîncăm, lele. In cinstea noilor hotărîri, — îşi sticli dinţii preşedintele.

Gura lumii

In timp ce toţi întovărăşiţii din Remetea-Mare, raionul Timişoara, lucrează de zor la cîmp, întovărăşitul Cristea Remus trage chiulul.

(Coresp. voluntar I. TUCHEAC).

Gura lumii tare este rea :
Despre Remus Cristea se spunea
Că se plimbă fără rost pe uliţi
Cînd e soarele de şapte suliţi
Şi că dînsul pe ogor se duce
Hăt, tîrziu, cînd soarele stă-n cruce,
Vorbe goale spuse-aşa degeaba ;
El stă-n sat pînă-şi sfîrşeşte treaba
Că veghează dacă s-au sculat
Moşii toţi şi babele din sat,
Dacă toţi cocoşii au cîntat,
Dacă toţi dulăii au lătrat,
Dacă-i nor, e ploaie sau e vînt...
Of ! că tare multe griji mai sînt !

De un om atît de grijuliu,
Cum poţi spune că-i un chiulangiu ?

Florin Iordăchescu

De-ale toamnei

La G.A.S. Dragalina, regiunea Bucureşti, care a obţinut o producţie de peste 4.000 kg. grîu la hectar, se aplică, o dată cu arătura de toamnă însemnate cantităţi de îngrăşăminte.

CINTARUL : — Iar duci gunoi pe cîmp ? Ai de gînd ca şi la vară să mă nenoroceşti ?

(Desen de NIC. NICOLAESCU)

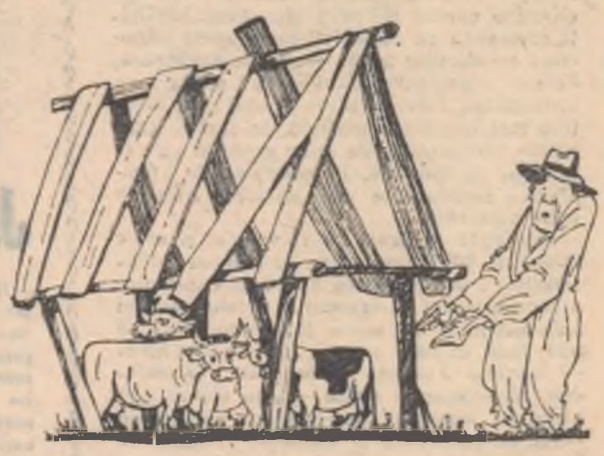

— Cînd îi soare, nu-i nevoie. Cînd plouă, nu se poate. Aşa că... ce să-i mai repar ?

(Desen de V. VASILIU)

Intre comunele Ştiuca şi Zgribeşti, raionul Lugoj, zac părăsite în mijlocul cîmpului o semănătoare şi o grapă stelată, aparţinînd G.A.S. Găvojdia.

— Harnici oameni ! Au şi scos uneltele la însămînţările de toamnă.

— Aşi, sînt rămase de la însămînţările de primăvară.

(Desen de PAVEL ILIEŞ)

CERERE

„Subsemnatul Ştefan Andor, cu domiciliul stabil (atît de stabil, că nu mă mişc de-acasă, să mă tai) în comuna Bencecul de Sus, regiunea Timişoara, avînd funcţia de director (cu salariu) la căminul cultural, vă rog să-mi prelungiţi vacanţa de vară, care vacanţă e foarte plăcută cînd nu-ţi place să faci nimic... (fie vorba între noi, nici înainte nu prea mă omoram eu...).

Prelungirea cerută îmi este absolut necesară, deoarece tinerii din comună mă bat toată ziua la cap că trebuie să ne pregătim pentru un concurs artistic, care concurs din partea mea poate să se desfăşoare oricînd că n-am nimic împotrivă, numai că mie nu-mi place să mă concurez cu alţii, să cîştig, şi pe urmă să-mi spună lumea că-s înfumurat. Eu îs om modest..."

Pt. conformitate: **PETRE POPA**

NOTA REDACŢIEI

Poate că secţia de învăţămînt şi cultură raională, văzînd cererea de mai sus (pe care tov. Ştefan Andor, fiind om modest, ca şi munca lui atît de... modestă, că nu se vede de loc, n-a aşternut-o încă pe hîrtie) va lua-o în consideraţie şi dacă va constata că omul vrea cu tot dinadinsul vacanţă, să i se dea vacanţă şi să lase... locul vacant pentru a fi încadrat altcineva corespunzător.

Maşina I.R.T.A., care circulă pe traseul dintre comuna Cîmpul lui Neag şi Petroşani, în loc să oprească în staţii, opreşte în faţa bufetelor care se află pe traseu, sosind astfel cu mare întîrziere la destinaţie.

— Hei, tovarăşe şofer, staţia e mai departe !

— Ce te amesteci dumneata ? Cunoşti itinerariul mai bine ca mine ?

(Desen de S. MANOS)

CHICITORI

Gură largă, gît îngust
Bea orice, dar fără gust.
Cu Oltul de-ai adăpa-o
Şi tot n-ai mai sătura-o.

(Pîlnia)

Toată vara pe ogor,
A stat nenea într-un picior.
Cu cincizeci de prunci în braţă
Răsucindu-şi o musteaţă.

(Spicul grîului)

Cules de vii

De sub frunze ruginii
Tinere culegătoare
Rup ciorchinii aurii
Parc-ar fi stropiţi cu soare.

Strălucind de mulţumire
Lîngă struguri, fiecare
Cîntăreşte din privire
Vinurile viitoare.

Un bătrîn rîde-n musteaţă,
Veselia abia-ncepe
Că de astăzi dimineaţă
A prins mustul să înţepe.

— Moşule, să bagi de seamă
Mustul ăsta dacă-l bei
Cărăruia de la cramă
Iute se desface-n trei.

Chiote de veselie
Se-aud hăt, pînă departe ;
Cornul lunii peste vie
E puţin cam într-o parte !

Mircea Pavelescu

REDACŢIA : Bucureşti Piaţa „Scînteii", Tel. 17.60.10 17.60.20, 17.60.40. ABONAMENTE : 7.60 lei anual Taxa poştală plătită în numerar conf. aprobării Dir. Generale P.T.T.R. Nr. 17.933/942. Abonamentele se fac la oficiile poştale, prin factorii poştali şi difuzorii voluntari. TIPARUL : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"